

Brønnøysundregistrene

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
15/7963 EP
KHR/AMSL/mk

Vår ref.
201505012-3

Arkivkode
008

Dato
26.01.2016

Høring - endringer i tinglysningsloven, tvangsfullbyrdelsesloven og inkassoloven (teknologinøytralitet)

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 30.11.2015.

Brønnøysundregistrene stiller seg positiv til at det foreslås endringer i blant annet tinglysningsloven for bedre å tilrettelegge for elektronisk tinglysing og sletting.

Brønnøysundregistrene har i dag fire tinglysningsregistre, to av disse blir berørt av lovendringene: Løsøreregisteret og Akvakulturregisteret.

Tinglysing i Akvakulturregisteret skjer i dag utelukkende på papirdokumenter, mens Løsøreregisteret praktiserer et tosporet system med tinglysing av både papirdokumenter og elektroniske dokumenter. Elektronisk tinglysing skjer i dag i medhold av forskrift om prøveprosjekt for elektronisk tinglysing av 3. mai 2007 nr. 476.

Løsøreregisteret har over flere år arbeidet med å legge til rette for elektronisk tinglysing. Høsten 2011 ble det etablert en løsning for elektronisk signerte tinglysningsmeldinger gjennom Altinn. Løsningen er utviklet i samarbeid med bank- og finansnæringen. Aktørene i den elektroniske løsningen må godkjennes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Elektronisk kommunikasjon med bank- og finansnæringen skjer ved at pantedokumentet blir opprettet og signert i egne fagsystem hos de private virksomhetene, bl.a. ved bruk av signeringsløsning i nettbank. Dokumentene blir oversendt tinglysningsmyndigheten gjennom formidlingstjenesten i Altinn. Tjenesten i Altinn benyttes også som kommunikasjonskanal for returmeldinger. Returmeldingen inneholder informasjon om at dokumentet er tinglyst eller nektet tinglyst, samt en tinglysningsutskrift som viser øvrige tinglyste heftelser på personen/foretaket. Det

Brønnøysundregistrene

Postadresse: Postboks 900, 8910 Brønnøysund

Telefoner: Opplysningstelefonen 75 00 75 00 Administrasjonen 75 00 75 09 Telefaks 75 00 75 05

E-post: firmapost@brreg.no Internett: www.brreg.no

Organisasjonsnummer: 974 760 673

er også etablert en kvitteringstjeneste i Altinn som gir innsender informasjon om hvor langt dokumentet er kommet i saksbehandlingen.

Brukere av Løsøreregisteret som ikke har etablert en løsning for elektronisk tinglysing i sitt fagsystem, har ikke mulighet til å tinglyse eller slette dokumenter elektronisk. På sikt kan dette løses ved å utvikle skjema i Altinn for disse brukerne.

Det er per i dag lagt til rette for elektronisk tinglysing av dokumenttypen salgspant i motorvogn, samt sletting av salgspant, factoring og leasing. I tillegg er det etablert en løsning for elektronisk tinglysing og sletting av utleggspant. I 2015 utgjorde andelen elektronisk innsendte dokumenter om lag 47 prosent av totalvolumet. I fjor ble det totalt tinglyst 566 800 dokumenter i Løsøreregisteret.

Løsøreregisteret la i 2015 til rette for at flere dokumenttyper skal kunne tinglyses elektronisk. Det er nå mulig å tinglyse 6 nye dokumenttyper elektronisk, blant annet etablering av pant i varelager, driftstilbehør og landsbruksløsøre. Innen utgangen av første kvartal 2016 vil de første bankene være klare til å ta i bruk denne tjenesten. I løpet av 2016 vil brukerne også kunne benytte seg av en utvidet adgang for elektronisk sletting, transport og forhøyelse.

Tvangsdekning i løsøre ved tilbakelevering, punkt 5.7

Brønnøysundregistrene er enig i klargjøringen av at også salgspant som er inngått elektronisk kan danne grunnlag for tilbakelevering.

Negotiabilitetsvirkninger og elektronisk gjeldsdokumentasjon, punkt 6

Brønnøysundregistrene er enig i at det ikke er behov for å legge til rette for elektronisk tinglysing av omsetningsgjeldsbrev.

Løsøreregisteret og Akvakulturregisteret er ikke omfattet av blankettforskriften. Hjemmelen for Løsøreregisteret er i tinglysingsforskriften § 2 annet ledd, mens for Akvakulturregisteret finnes hjemmelen i § 11 i forskrift om Akvakulturregisteret. I Løsøreregisteret tinglyses det pantedokumenter med og uten negotiabilitetsvirkninger, selv om de fleste banker benytter ikke-negotiable pantedokumenter ved tinglysing i Løsøreregisteret. I den elektroniske løsningen er det kun lagt til rette for tinglysing av pantedokumenter som ikke er negotiable.

Rettsvern ved overdragelse, punkt 7.1.

Brønnøysundregistrene oppfatter forslaget slik at det ikke er et krav om at overdragelsen tinglyses elektronisk. Har rettighetshaver ikke etablert en løsning for elektronisk tinglysing av overdragelsen,

så må overdragelsen skje ved innsending av et papirdokument som inneholder nødvendig informasjon.

Brukere som allerede benytter løsningen for elektronisk tinglysing, trenger tid for å legge til rette for innsending av elektronisk melding om overdragelse. Som nevnt tidligere, er det bare de som har tilrettelagt for elektronisk tinglysing i sine fagsystem som kan sende inn meldinger elektronisk til Løsøreregisteret. Det vil derfor kunne oppstå situasjoner der et elektronisk tinglyst dokument overdras til en ny rettighetshaver som ikke er koblet opp mot tinglysingsmyndighetens elektroniske løsning. Løsøreregisteret vil i slike saker bli oppdatert med korrekt rettighetshaver, men det vil ikke være mulig for den nye rettighetshaveren å overdra, nedkvittere eller slette en slik panterett elektronisk. Disse handlingene vil da måtte skje ved innsending av et papirdokument. En mulig løsning i slike saker kan være å sende ny rettighetshaver en utskrift av det som er tinglyst i Løsøreregisteret. Kunden vil da få informasjon om hva som er overdratt og dette kan igjen brukes som grunnlag for sletting eller ytterligere påtegninger. Informasjonen vil måtte sendes ut på papir, siden disse rettighetshaverne ikke har tilgang til den elektroniske løsningen.

Vi kan ikke se at denne problemstillingen er berørt i høringen.

Slik forslaget til lovtekst er utformet, gjelder kravet til tinglysing for å sikre rettsvern uavhengig av hva som er årsaken til overdragelsen. Det betyr at kravet også kommer til anvendelse ved fusjon og fisjon. Dette vil i så fall potensielt omfatte svært mange saker i forbindelse med omstrukturering og konsolidering innen bank- og finansnæringen. Forholdet mellom den nye bestemmelsen og aksjelovens regler om fusjon og fisjon bør klargjøres. Dette gjelder særlig bestemmelsen i aksjelovens § 13-2, der det fremgår at det overtakende selskapet overtar alle forpliktelsene til det overdragende selskapet.

Sletting av tinglyst pant, punkt 7.2

Statens Kartverk sitt saksbehandlingssystem har en funksjon som skiller mellom pantedokumenter med og uten negotiabilitetsvirkninger. Vi har ingen slik løsning i Løsøreregisteret. Det kommer ikke frem i vårt system om de tinglyste papirdokumentene er negotiable eller ikke.

Brønnøysundregistrene forstår endringen slik at det nå legges til rette for at alle pantedokumenter kan slettes uten fremleggelse av originaldokumentet i de tilfeller hvor rettighetshaver er en bank med konsesjon etter finansforetaksloven. Brønnøysundregistrene støtter en slik endring. Dette tilrettelegger også for at alle aktører som er nevnt i unntaket kan slette dokumentene uten at tinglysingsmyndigheten trenger å kontrollere om dokumentet er negotiabelt eller ikke.

Unntaket for banker med konsesjon etter finansforetaksloven § 2-7 vil omfatte mange av de største panthaverne i Løsøreregisteret. Det vil kun være i saker hvor det er rettighetshavere som faller utenfor unntakene at originaldokumentet må sendes inn med en påtegning om sletting. Dette vil dreie seg om svært få saker. Lovendringen vil gjøre det lettere for brukerne å slette dokumenter elektronisk og bidra til at sakene kan behandles helautomatisk i vårt saksbehandlingssystem. Slik vi forstår forslaget vil det også innebære at det heller ikke vil være et

krav om fremleggelse av originaldokumentet for de nevnte institusjoner ved papirsletting. Det betyr at sletting kan gjøres ved en såkalt løs erklæring. Eventuelle krav til innholdet i en slik løs erklæring bør klargjøres, jf. Justisdepartementets tolkningsuttalelse av 31.01.2007 med referansenummer 200608222.

Vi bemerker at krav om og behovet for mortifisering ikke er behandlet i høringen. Det bør klargjøres nærmere hvordan tilfeller der pantedokumentet er kommet bort skal behandles av tinglysingsmyndigheten. Endringen kan bety et bortfall av behovet for mortifisering for institusjoner som er omfattet av endringen.

Brønnøysundregistrene er for øvrig enig i forslaget om at det er aktøren selv som har ansvaret for at originaldokumentet påføres en påtegning om sletting eller makuleres.

Merknader til lovforslaget, punkt 7.4

I merknadene til § 22 er det sagt at «endringen reflekterer en løsning hvor overdragelse av panteretter som er registrert ved elektronisk tinglysing, må tinglyses elektronisk for å få rettsvern.»

Dersom forslaget skal forstås slik at det er et krav til elektronisk tinglysing av overdragelsen, trenger Brønnøysundregistrene tid og ressurser for å tilrettelegge for en løsning som alle brukere kan benytte. Det må i den forbindelse tas hensyn til at Brønnøysundregistrene skal utvikle et nytt felles saksbehandlingssystem for alle våre registre. En utvidet tilrettelegging for elektronisk overdragelse må derfor tilpasses denne utviklingsaktiviteten. Ny teknisk plattform for Løsøreregisteret vil trolig først være på plass i 2019.

Med hilsen

BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Lars Peder Brekk
direktør

Geir Jacobsen
assisterende direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Dörthe Koerner 75007942